

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมทรัพยากรน้ำ / สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๐

ที่ ทส ๐๖๐๔/ ๓๔๓๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง กระตุ้ม

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ด่วนที่สุด ที่ สว ๐๐๐๗/๒๕๑๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ส่งกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา ดำเนินการ และสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบให้กรมทรัพยากรน้ำ พิจารณาดำเนินการ นั้น

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ยกร่างคำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๓ ของนายชลิต แก้วจันดา สมาชิกวุฒิสภา เรียบร้อยแล้ว (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(นายเอนก ขมพานิชย์)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ รักษาการแทน

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๓
ของนายชลิต แก้วจันดา สมาชิกวุฒิสภา
เรื่อง นโยบายการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

คำถามข้อที่ ๑

จากความเสียหายที่ประชาชนในหลาย ๆ พื้นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม รัฐบาลมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งมีแนวทางการบริหารจัดการน้ำเพื่อรับมือกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทุกปีให้มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ขอเรียนว่า กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในการบริหารจัดการเพื่อรองรับสภาวะวิกฤตน้ำในการสูบน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แหล่งน้ำสนับสนุนการผลิตน้ำในการอุปโภคบริโภคและโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในระยะเร่งด่วน สำหรับในระยะกลางและระยะยาว ในการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของประเทศ กรมทรัพยากรน้ำมีแผนงาน ดังนี้

๑. แผนตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงภาคการผลิต ๑) กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำเดิม โดยปรับปรุงประสิทธิภาพแหล่งน้ำ/ระบบส่งน้ำเดิม ๔๔๗ แห่ง เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในโครงการแหล่งน้ำเดิม ๖๑ แห่ง ๒) กลยุทธ์การจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ๗,๔๒๐ แห่ง โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยการขับเคลื่อนและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งประเทศอย่างเป็นระบบ กำกับดูแล และติดตามประเมินผล การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศอย่างบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน กรมเจ้าท่า กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น ซึ่งคาดว่าจะสามารถบรรเทาปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ ทั้งภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อที่จะจัดทำแผนปฏิบัติการลดผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว โดยจัดทำแผนปฏิบัติการในภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วม เพื่อเป็นเครื่องมือในการรับมือช่วยบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ในระดับพื้นที่เป็นการเตรียมความพร้อมของกรมทรัพยากรน้ำ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อีกทั้งช่วงที่ผ่านมา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำและกรมทรัพยากรน้ำบาดาล จัดทำโครงการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบูรณาการช่วยเหลือประชาชนพ้นวิกฤตภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประกาศเป็นเขตภัยพิบัติภัยแล้ง

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ กรมทรัพยากรน้ำได้มีการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภาวะน้ำแล้งน้ำท่วมระดับตำบล ที่กำหนดเป็น Area Base ให้หน่วยงานนำไปใช้ในการวางแผนให้ความช่วยเหลือและจัดทำโครงการในพื้นที่ที่มีความจำเป็นตามลำดับความสำคัญ เช่น โครงการปรับปรุงอนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำ การสร้างอ่างฝายขนาดเล็กในพื้นที่เขตเกษตรน้ำฝน การจัดทำโครงการระบบกระจายน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ น้ำเข้าถึงประชาชน

คำถามข้อที่ ๒

ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาล้ำขึ้นอยู่กับโครงการและโครงการที่ปฏิบัติ จึงต้องการทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ เรื่อง ๒.๑ การเติมน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วยหนองคลองบึงที่ไม่ใช่น้ำฝนอย่างเดียว ๒.๒ การขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติกับปัญหาเรื่องการรुक้า ๒.๓ การเก็บเกี่ยวน้ำฝนมาใช้ rain water harvesting ๒.๔ เชื้อนไต้หวัน ๒.๕ แผนที่น้ำใต้ดิน ๒.๖ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในที่สูงและในพื้นที่เสี่ยงภัยเกิดไฟป่า ๒.๗ การทำฝนหลวงโดยไม่ใช้เครื่องบิน ๒.๘ การเกษตรในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ และไม่ใช้ที่ สปก. มีผลอย่างไร

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ขอเรียนว่าในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมทรัพยากรน้ำ เรื่อง ๒.๑ การเติมน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง ที่ไม่ใช่น้ำฝนอย่างเดียว กรมทรัพยากรน้ำคำนึงถึงเรื่องการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบโดยการเชื่อมโยงแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง ให้เป็นระบบโครงข่ายแหล่งน้ำเพื่อการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งที่ผ่านกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการก่อสร้างโครงการต้นแบบแล้ว เช่น โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๖ ตำบล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดลพบุรี และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองท่าหลวงและลำน้ำสาขา ต.ปามะคาบ อ.เมือง จ.พิจิตร เป็นต้น ๒.๒ การขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติกับปัญหาเรื่องการรुक้า กรมทรัพยากรน้ำคำนึงถึงเรื่องการพัฒนาความจุของแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เพื่อเป็นแก้มลิงสำหรับชะลอน้ำในช่วงฤดูฝน และใช้สำหรับการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาล้ำขึ้นเรื่องการรुक้า นั้น จำเป็นต้องใช้แนวขอบเขตแหล่งน้ำธรรมชาติตามกฎหมายจากหนังสือสำคัญที่หลวง (นสล.) ในการกำหนดแนวเขตการพัฒนาขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเพิ่มความจุและแก้ไขปัญหาล้ำขึ้นเรื่องการรुक้า แหล่งน้ำสาธารณะ ๒.๓ การเก็บเกี่ยวน้ำฝนมาใช้ rain water harvesting กรมทรัพยากรน้ำอยู่ระหว่างศึกษาแนวทางการดำเนินงานและรูปแบบที่เหมาะสม และ ๒.๖ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในที่สูงและในพื้นที่เสี่ยงภัยเกิดไฟป่า กรมทรัพยากรน้ำร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงดำเนินการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในอำเภอสองแคว อำเภอพาน อำเภอแม่จัน อำเภอเมือง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

คำถามข้อที่ ๓

รัฐบาลจะมีมาตรการหรือนโยบายในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการสูญเสียรายได้จากการทำการเกษตร ปศุสัตว์หรือผลกระทบที่ได้จากการส่งออกผลผลิตที่ลดลงหรือไม่ อย่างไร

คำตอบข้อที่ ๓

กรมทรัพยากรน้ำ ขอเรียนว่า มิใช่ภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ

คำถามข้อที่ ๔

การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาภัยแล้งที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว สามารถช่วยแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ และ มาตรา ๘ บัญญัติไว้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบข้อที่ ๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ขอเรียนว่า ตามที่พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ และ มาตรา ๘ บัญญัติไว้กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ทรัพยากรน้ำ กำหนดให้กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานสนับสนุนประเด็นปฏิรูปที่ ๑ : การบริหารแผนโครงการที่สำคัญตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประเด็นย่อยที่ ๑.๒ : การปรับปรุงวิธีบริหารโครงสร้างเชิงซ้อนร่วมกันอย่างเป็นระบบกิจกรรม : การศึกษาวิเคราะห์และการปรับปรุงวิธีการบริหารโครงสร้างเชิงซ้อนอย่างมีระบบในพื้นที่ตัวอย่าง เช่น ลำเชียงไกร ลำคันฉู ในปัจจุบันกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่ลำเชียงไกรจำนวน ๕ โครงการ คือ ๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงหนองไทร บ้านกระพี หมู่ที่ ๖ ตำบลคางพลู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดนครราชสีมา ๒) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองตะไกร บ้านปราสาททอง หมู่ที่ ๒๒ ตำบลหินดาด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ๓) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงสง่า บ้านวังสง่า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านวัง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดนครราชสีมา ๔) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูบึงหนองแวง บ้านหนองแวง หมู่ที่ ๒ ตำบลปลั๊ก จังหวัดนครราชสีมา ๕) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสระหนองหว้า บ้านหนองหว้า หมู่ที่ ๖ ตำบลด่านคล้า จังหวัดนครราชสีมา และได้ดำเนินโครงการปรับปรุงซ่อมแซมประตูระบายน้ำดงเศรษฐี ตำบลยานยาว อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร